

Egy Ortodox Katekizmus - 1680

A keresztény vallás összefoglalása, ahogy az a Törvényben és Evangéliumban van

Kiadja: Hercules Collins

1. fejezet: Általános bevezetés és Első rész – az ember nyomorúságáról

Katé a keresztény vallás lényegéről

Általános bevezetés

1. Kérdés: *Mi a te egyetlen vigasztalásod életedben és halálodban?*

Felelet: Az, hogy mind testemmel, mind lelkemmel, életemben is, meg halálomban is nem a magamé vagyok, hanem az én hűséges Üdvözítőmnek, a Jézus Krisztusnak a tulajdona. Aki az Ő drága vérével minden bűnömért tökéletesen megfizetett. És engem az ördögnek minden hatalmából megszabadított. És úgy megőriz, hogy egyetlen hajszál sem eshet le a fejemről mennyei Atyám akarata nélkül. Sőt minden dolognak is üdvösségemre kell szolgálnia. Ezért biztosít engem Szent Lelkével az örökéletéről. És szív szerint hajlandóvá és készvé tesz arra, hogy ezután Őneki éljek.

(a) 1 Kor 6: 19; 1 Thessz 5: 10. (b) Róm 14: 8. (c) 1 Kor 3: 23. (d) 1 Pt 1: 18-19; 1 Jn 1: 7; 2: 2. (e) 1 Jn 3: 8; Zsid 2: 14-15. (f) Jn 6: 39. (g) Mt 10: 30; Lk 21: 18. (h) Róm 8: 28. (i) 2 Kor 1: 12; 5: 5; Ef 1: 13-14. (j) Róm 8: 24-25.

2. K: *Hány dolgot kell tudnod ahhoz, hogy e vigasztalásban boldogan élhess és halhass meg?*

F.: Három dolgot. Először, hogy milyen nagy az én bűnöm és nyomorúságom? Másodszor, hogy hogyan szabadítatom meg minden bűnömből és nyomorúságomból? És harmadszor, hogy milyen hálával tartozom Istennek e szabadításért?

(a) Lk 24: 47; Róm 3: 23. (b) Róm 8: 15; 1 Kor 6: 11; Titusz 3: 3-8. (c) Mt 5: 16; Róm 6: 11-13; Ef 5: 10; Titusz 2: 11-12; 1 Pt 2: 9; 3: 10-12.

Első rész – az ember nyomorúságáról

3. K: *Miből ismered meg a saját nyomorúságodat?*

F.: Az Isten Törvényéből.

(a) Róm 3: 20; 5: 20; 7: 5, 13.

4. K: *Mit követel tőlünk Isten Törvénye?*

F.: Röviden összefoglalva így tanít minket erre Krisztus, Máté ev. 22. részének 37-40. verseiben:

Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből. Ez az első és nagy parancsolat. A második pedig hasonlatos ehhez: Szeresd felebarátodat, mint magadat. E két parancsolattól függ az egész törvény és a próféták.

(a) Róm 3: 20; 5: 20; 7: 5, 13.

5. K: *Megtarthatod-e tökéletesen mindezeket?*

F.: Semmiképpen sem. Mert természetem szerint hajlamos vagyok Istent és felebarátomat gyűlölni.

(a) Róm 3: 10, 23; 1 Jn 1: 8. (b) Róm 8: 7; Ef 2: 3; Titusz 3: 3.

6. K: *Hát ilyen gonosznak és romlottnak teremtette Isten az embert?*

F.: Semmiképpen sem. Sőt inkább jónak és a maga képmására teremtette Isten az embert, azaz valóságos igazságban és szentségben. Azért, hogy Istent, az Ő Teremtőjét igazán megismerje, Őt szívből szeresse és hogy Vele örökké tartó üdvösségben éljen és, hogy így Őt dicsérje és magasztalja.

(a) 1Móz 1: 31. (b) 1Móz 1: 26-27. (c) Ef 4: 24; Kol 3: 10. (d) 2 Kor 3: 18.

7. K: *Hát akkor honnan ered az embernek ez a megromlott természete?*

F.: Első szüleinknek, Ádámnak és Évának [édenkerti] esetéből és engedetlenségéből, ami miatt a mi természetünk úgy megromlott, hogy mindannyian bűnben fogantatunk és születünk.

(a) Róm 5: 12, 18-19. (b) 1Móz 5: 3; Zsolt 51: 5.

8. K: *De hát annyira megromlottunk-e, hogy teljesen alkalmatlanok vagyunk minden jóra és hajlandók minden rosszra?*

F.: Bizony így van. Hacsak a Szentlélek újjá nem szül minket.

(a) 1Móz 6: 5; Job 14: 4; 15: 16; Ézs 53: 6; Jn 3: 5.

9. K: *Nem bánik Isten igazságtalanul az emberrel, hogy olyat kíván tőle az Ő törvényében, amit az képtelen megtenni?*

F.: Semmiképpen sem. Mert olyanná teremtette Isten az embert, hogy azt megtehetné volna. De az ördögnek sugallatára és tudatos engedetlensége által úgy magát, mind utódjait megfosztotta az ember azoktól az ajándékoktól.

(a) Préd 7: 29. (b) 1Móz 3. (c) Róm 5: 12-21.

10. K.: *Büntetlenül hagyja Isten az ilyen engedetlenséget és elszakadást?*

F.: Bizony semmiképpen sem. Sőt, rettenetes az Ő haragja mind a velünk született, mind az elkövetett bűnökért. És azokat igazságos ítélet által ideig való és örökké tartó büntetéssel sújtja, amint maga is megmondta: Átkozott minden, aki meg nem marad mindazokban, amelyek megíratk a törvény könyvében, hogy azokat cselekedje.

(a) Róm 5: 12. (b) 5Móz 27: 26; Gal. 3: 10.

11. K.: *Hát nem irgalmas Isten?*

F.: Isten igenis irgalmas, de igazságos is. Ezért azt kívánja az Ő igazsága, hogy az Istennek legfelségesebb dicsősége ellen elkövetett bűnt is a legnagyobb, vagyis az örökké tartó testi és lelki büntetés sújtsa.

(a) 2Móz 34: 6; Zsolt 5: 4-6. (b) 2Móz 20: 5.

2.fejezet: Második rész – az ember megváltásáról – bevezető kérdések

12. K: *Mivel tehát Isten igazságos ítélete szerint megérdemeljük az ideig és örökké tartó büntetést, van-e valami lehetőség arra, hogy megszabadulhassunk e büntetéstől és ismét kegyelembe juthassunk?*

F.: Isten azt akarja, hogy az igazságosságának elégtétel adassék. Ezért vagy önmagunk, vagy valaki más által kell annak tökéletesen eleget tennünk.

(a) 2Móz 20: 5, 7; 23: 7. (b) Róm 8: 3.

13. K.: *Vajon mi magunk eleget tehetünk-e?*

F.: Semmiképpen sem. Sőt, még naponként szaporítjuk is a bűnt.

(a) Job 9: 2-3; 15: 15; Mt 6: 12.

14. K: *Hát van-e olyan teremtmény, aki eleget tehetne értünk?*

F.: Nincs. Mert elsősorban Isten nem akar más teremtményt megbüntetni azért a bűnért, amelyet az ember követett el. Másodsorban pedig egy teremtmény sem vehetné magára Isten bűnért való örök haragjának súlyát, de [egy teremtmény] más teremtményt sem szabadíthatna meg attól.

(a) Job 4: 18; 25: 5; Zsolt 130: 3; Zsid 2: 14-18; 10: 5-10.

15. K: *Milyen Közbenjárót és Szabadítót kell tehát keresnünk?*

F.: Olyat, aki valóságos és igaz ember és mégis hatalmasabb minden teremtménynél, vagyis, aki e mellett valóságos Isten is.

(a) Ézs 7: 14; 53: 11; Jer. 23: 6; Róm 8: 3; 1 Kor 15: 25; 2 Kor 5: 14; Zsid 7: 16.

16. K.: Miért kell neki valóságos és igaz embernek lennie?

F.: Mert Isten igazságossága azt kívánja, hogy mivel az emberi természet a bűnt elkövette, ugyanaz az emberi természet tegyen is eleget a bűnért. És az ember maga is bűnös lévén: nem tehet eleget másokért.

(a) Róm 5: 12, 17. (b) 1 Pt 3: 18; Zsid 7: 26.

17. K.: Miért kell neki egyszerre valóságos Istennek is lenni?

F.: Azért, hogy istenségének hatalmával Isten haragjának súlyát emberi természetében elhordozhassa, és nekünk a megigazultságot és az életet megszerezhesse és visszaadhassa.

(a) Ézs 55: 3, 8; Apcs 2: 24; 1 Pt 3: 18. (b) Jn 3: 16; Apcs 20: 28; 1 Jn 1: 2; 4: 9-10.

18. K.: Kicsoda lehet ez a Közbenjáró, aki egyszerre valóságos Isten és valóságos és igaz ember is?

F.: A mi Urunk, Jézus Krisztus. Aki Istentől adatott nekünk bölcsességül és igazsággul, szentségül és váltságul.

(a) Mt 1: 23; Lk 2: 11; Jn 14: 16; 1 Tim. 2: 5; 3: 16. (b) 1 Kor 1: 30.

19. K.: Honnan tudod ezt?

F.: Az Evangéliumból, melyet a Paradicsomban jelentett ki először Isten. Azután a pátriárkák és próféták által hirdettetett. És az áldozatok, és a Törvény egyéb ceremóniái által ábrázoltatott ki. Legutoljára pedig egyszülött Fiával töltetett be.

(a) 1Móz 3: 15. (b) 1Móz 22: 18; 49: 10-11; Apcs 3: 22; 10: 43; Róm 1: 2; Zsid 1: 1. (c) Jn 5: 46; Zsid 10: 7kk. (d) Róm 10: 4; Gal. 3: 24; 4: 4; Zsid 13: 8.

20. K.: Ahogy Ádám által kárhozatra, úgy Krisztus által üdvösségre juthat-e minden ember?

F.: Semmiképpen sem. Hanem csak azok, akik igaz hit által az Ő testébe beoltattak és egyesítették Vele.

(a) Zsolt 2: 12; Ézs 53: 11; Jn 1: 12; 3: 36; Róm 11: 20; Zsid 4: 2; 10: 39.

21. K.: Milyen az igaz hit?

F.: Az igaz hit nemcsak egy bizonyos tudás vagy ismeret, amelynél fogva igaznak tartom azt, amit Isten az Ő Igéjében kijelentett nekünk, hanem erős bizalom is, melyet az Evangélium által gerjeszt szívemben a Szent Lélek, hogy Isten nemcsak másoknak, hanem nekem is bűnbocsánatot, örök igazságot és üdvösséget ajándékozik ingyen kegyelemből, egyedül Krisztus érdeméért.

(a) Zsid 11: 1-3; Gal. 2: 20; Jak 2: 19. (b) Róm 4: 16; 5: 1; 10: 10. (c) Mt 16: 17; Jn 3: 5; Apcs 10: 45; Gal. 5: 22; Fil 1: 19. (d) Mk 16: 16; Apcs 16: 14; Róm 1: 16; 10: 17; 1 Kor 1: 21. (e) Apcs 10: 42-43; Róm 3: 24-25.

22. K.: *Mit kell tehát hinnie a kereszténynek?*

F.: Mindazt, ami az Evangéliumban ígértetik nekünk. Amire minket a mi közösséges [univerzális, egyetemes] és kétségnélküli keresztény hitünk tételei egy hitvallásban tanítanak meg, amely az Apostoli Hitvallás névre hallgat:

Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek Teremtőjében. És Jézus Krisztusban, Ő egyszülött fiában, mi Urunkban. Ki fogantaték Szentlélektől, születék Szűz Máriától. Szenvede Poncius Pilátus alatt, megfeszítették, meghalt és eltemették, szálla alá poklokra (*). Harmadnapon halottaiból feltámadta. Felméne mennyekbe, ül a mindenható Atya Istennek jobbján. Onnan leszen eljövendő ítélni eleveneket és holtakat. Hiszek Szent Lélekben. Hiszek egy közösséges (*1) keresztény Egyházat: a szenteknek egyességét, bűneinknek bocsánatát, testünknek feltámadását, és az örök életet.

(*). Nem mintha Ő (azaz Krisztus) a kárhozottak helyére ment volna, hanem, hogy teljes mértékben halott állapotba került. Lásd erről Dr. Ussert, a Body of Divinity című könyvében a 174. oldalon, valamint Mr. Perkinst az Apostoli Hitvallásról.

(*1) Itt nem azt mondjuk, hogy egy közösséges (katolikus) Egyházban hiszünk, hanem, hogy hisszük, hogy van ez az Egyház, és közösséges (katolikus) alatt az univerzális egyházat értjük, amely az Isten Igéje és Lelke által az egész emberiségből az örök életre kiválasztott gyülekezet.

23. K.: *Hány részre osztható fel ez a hitvallás?*

F.: Háromra. Az első szól az Istenről, mint Atyáról és a mi teremtésünkről. A második az Istenről, mint Fiúról és a mi megváltásunkról. A harmadik Istenről, mint Szentlélekről és a mi megszentelődésünkről.

24. K.: *Látván, hogy Istennek csak egy lényege [esszenciája, szubsztanciája] van, miért beszélsz az Atyáról, Fiúról és Szentlélekről?*

F.: Mert úgy jelentette ki magát Isten az Ő Igéjében, hogy ez a három különböző személy [létező]: az egy, örök, igaz Isten.

5Móz 6: 4; Ézs 44: 6; 1 Kor 8: 4; Ef 4: 6. (b) Zsolt 110: 1; Ézs 61: 1; Mt 3: 16-17; 28: 19; Lk 4: 18; Jn 14: 26; 15: 26; 2 Kor 13: 14; Gal. 4: 6; Ef 2: 18; Titusz 3: 5-6; 1 Jn 5: 7.

3.fejezet: Második rész – az ember megváltásáról – az Atya Istenről

25. K.: *Mit hiszel e szavakkal: „Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek teremtőjében”?*

F.: Azt, hogy a mi Urunk Jézus Krisztus örökkévaló Atyja, aki a mennyet és földet

minden benne lévővel a semmiből teremtette és örök tanácsa és gondviselése által mindezeket még most is fenntartja és igazgatja: az Ő Fiáért, Krisztusért, nekem Istenem és Atyám. Akire annyira rábízom magam, hogy semmit sem kételkedem afelől, hogy összes testi és lelki szükségemről gondoskodik. Sőt javamra fogja fordítani mindazt a rosszat is, amit e siralomvölgyben rám bocsát, mert megteheti ezt, mint mindenható Isten, és meg is akarja cselekedni, mint hűséges Atya.

(a) 1Móz 1: 1-2; Job 33: 4; Zsolt 33: 6; Ézs 45: 7; Apcs 4: 24; 14: 15. (b) Zsolt 104: 3; 115: 3; Mt 10: 29; Róm 11: 36; Zsid 1: 3. (c) Jn 1: 12; Róm 8: 15; Gal. 4: 5-6; Ef 1: 5. (d) Zsolt 55: 23. (e) Mt 6: 26; Lk 12: 22. (f) Róm 8: 28. (g) Ézs 46: 4; Róm 8: 38-39; 10: 12.

26. K.: Mit értesz az Isten gondviselésén?

F.: Istennek mindenható és mindenütt jelenvaló erejét, mellyel a mennyet és földet, minden teremtménnyel együtt, mintegy saját kezével még most is fenntartja, és úgy igazgatja, hogy fák és füvek, eső és szárazság, termékeny és terméketlen évek, étel és ital, egészség és betegség, gazdagság és szegénység és minden más dolog nem véletlenségből, hanem az Ő atyai kezéből jön.

(a) Zsolt 94: 9; Ézs 29: 15; Ezék 8: 12; Apcs 17: 25. (b) Zsid 1: 2-3. (c) Péld 22: 2; Jer. 5: 24; Jn 9: 3; Apcs 14: 17.

27. K.: Mit használ az, ha tudjuk, hogy Isten teremtett mindeneket és gondviselésével még most is fenntartja?

F.: Azt, hogy mindennemű viszontagságban türelmesek, a boldogságban hálások lehessünk. És mindabban, ami még ránk jöhet: jó reménységgel legyünk a mi hűséges Istenünk és Atyánk iránt: hogy egy teremtmény sem szakaszthat el minket az Ő szerelmétől. Mert annyira az Ő kezében van minden teremtmény, hogy az Ő akarata ellen semmit sem tehetnek, de még csak meg sem mozdulhatnak.

(a) Job 1: 21; Róm 5: 3. (b) 5Móz 8: 10; 1 Thessz 5: 18. (c) Róm 5: 4-5. (d) Róm 8: 19, 38. (e) Job 1: 12; 2: 6; Péld 21: 1; Apcs 17: 27.

4.fejezet: Második rész – az ember megváltásáról – a Fiú Istenről

28. K.: Miért nevezzük Isten fiát Jézusnak, vagyis Megváltónak?

F.: Azért, mert Ő vált meg és szabadít meg bennünket minden bűnünkből. És azért is, mert az üdvösség senki másban nem kereshető, sem meg nem található.

(a) Mt 1: 21. (b) Apcs 4: 12; Zsid 7: 25.

29. K.: Hát hisznek azok is az egyedüli üdvözítő Jézusban, akik üdvösségüket és boldogságukat a szenteknél, vagy önmagukban, vagy másutt keresik?

F.: Semmiképpen sem. Mert valójában megtagadják az egyedüli Üdvözítőt, Jézust, pedig szájukkal dicsekednek Vele. Mert egyik a kettő közül igaz: vagy nem tökéletes

Üdvözítő Jézus, vagy pedig ebben az Üdvözítőben kell megtalálnia az üdvösségre szükséges összes dolgot azoknak, akik igaz hittel fogadják el Őt.

(a) 1 Kor 1: 13, 30. (b) Ézs 9: 6; 43: 11, 25; Jn 1: 16; Kol 1: 19-20; 2: 10; Zsid 12: 2.

30. K.: Miért nevezzük Őt Krisztusnak, azaz Felkentnek?

F.: Azért, mert az Atya Isten rendelte el és a Szentlélekkel kente fel Őt legfőbb Prófétánkká és Tanítónkká, aki tökéletesen kijelentette Istennek titkos tanácsát és akaratát a mi váltságunk felől. – Továbbá egyetlen Főpapunkká, aki testének egyetlenegy áldozatával megváltott minket és értünk könyörögve szüntelenül közbenjár az Atyánál. – Végül a mi örökkévaló Királyunkká, aki Igéjével és Lelkével kormányoz minket és a megszerzett váltságban oltalmaz és megtart.

(a) Zsolt 45: 7; Zsid 1: 9. (b) 5Móz 18: 15; Apcs 3: 22. (c) Mt 11: 27; Jn 1: 18; 15: 15. (d) Zsid 7: 21. (e) Róm 3: 24; 5: 9-10; Zsid 10: 12. (f) Zsid 7: 25. (g) Zsolt 2: 6; Lk 1: 33. (h) Mt 28: 18.

31. K.: És téged miért hívnak kereszténynek?

F.: Azért, mert hit által Krisztusnak tagja vagyok és így részese az Ő felkenetésének. Hogy így nevére vallást tegyek, magamat élő hálaáldozatul Neki adjam, és szabad és jó lelkiismerettel harcoljak ebben az életben a bűn és az ördög ellen, és azután Ővele örökké együtt uralkodjam minden teremtményen.

(a) Apcs 11: 26; 1 Kor 6: 15. (b) 1 Jn 2: 27. (c) Mt 10: 32. (d) Róm 12: 1; Zsid 13: 15; 1 Pt 2: 5; Jel 5: 8. (e) Róm 6: 12-13; 1 Tim. 1: 18-19. (f) 2 Tim. 2: 12; Jel 1: 6.

32. K.: Miért nevezzük Őt Isten egyszülött Fiának, mikor mi is Isten gyermekei vagyunk?

F.: Azért, mert Istennek egyedül Krisztus az öröktől fogva való és természet szerinti Fia. Minket pedig Ő érte fogadott Isten kegyelemből a gyermekeivé.

(a) Jn 3: 16; Róm 8: 3; Zsid 1: 2-3. (b) Jn 1: 12; Gal. 4: 5; Ef 1: 6; 1 Jn 1: 3.

33. K.: Miért nevezed Őt a mi Urunknak?

F.: Azért, mert Ő minket testestül-lelkestül minden bűneinkből kiváltott, de nem aranyon, vagy ezüstön, hanem az Ő drága vérével; és az ördög minden hatalmából megszabadított, és így tett a maga tulajdonává.

(a) Róm 14: 9; 1 Kor 6: 20; Ef 1: 7; 1 Tim. 2: 5-6; 1 Pt 1: 18.

34. K.: Mit jelent az, hogy „fogantaték Szentlélektől, születék szűz Máriától”?

F.: Azt, hogy Istennek örök Fia, aki valóságos és örök Isten és az is marad: a Szentlélek munkája által szűz Mária testéből és véréből valóságos emberi természetet öltött magára, hogy így Dávidnak valóságos magva legyen, s mindenben hasonlatos atyafiaihoz, kivéve a bűnt.

(a) Jn 20: 28; Róm 9: 5; 1 Jn 5: 20. (b) Ézs 7: 14; 9: 6; Jn 1: 14. (c) Gal. 4: 4. (d) Mt 1: 20. (e) Róm 1: 3. (f) Fil 2: 7; Zsid 4: 15; 7: 26.

35. K.: *Mi hasznodra van Krisztus szent fogantatása és születése?*

F.: Arra, hogy Ő a mi közbenjárónk és ártatlanságával és tökéletes szentségével elfedezi Isten színe előtt a bűneimet, melyekben fogantattam és születtem.

(a) Zsid 2: 16-17; 4: 15. (b) Zsolt 32: 1; Róm 8: 3-4; 1 Kor 1: 30; Róm 8: 3-4.

36. K.: *Mit értesz az alatt, hogy „szenvede”?*

F.: Azt, hogy Ő földi életének egész ideje alatt, de különösen annak végén, Istennek az egész emberi nemzetség bűne ellen való haragját testében és lelkében elhordozta, hogy így szenvedésével, mint egyetlenegy engesztelő áldozattal, testünket és lelkünket az örök kárhozattól megszabadítsa és számukra Istennek kegyelmét, igazságát és az örök életet megszerezze.

(a) Ézs 53: 12; 1 Pt 2: 4; 3: 18. (b) 1 Jn 2: 2; 4: 10.

37. K.: *Miért szenvedett Poncius Pilátus bírósága alatt?*

F.: Azért, hogy ártatlan létére a világi bíró által ítéljék el, hogy ezzel Istennek ránk váró szigorú ítéletétől megszabadítson minket.

(a) Lk 23: 14; Jn 19: 4. (b) Zsolt 69: 4; Jn 15: 25. (c) Ézs 53: 4-5; 2 Kor 5: 21; Gal. 3: 13.

38. K.: *Nagyobb dolog az, hogy keresztre feszítettetett, mintha másnemű halállal halt volna meg?*

F.: Igen. Mert abból vagyok bizonyos a felől, hogy a rajtam levő átkot magára vette. Mert Isten megátkozta a kereszthalált.

(a) 5Móz 21: 23; Gal. 3: 13.

39. K.: *Miért kellett Krisztusnak egészen a halálig megaláznia magát?*

F.: Mert Isten igazsága és igazmondása miatt nem lehetett volna más módon eleget tenni a mi bűneinkért, hanem csak az Isten Fiának halála által.

(a) 1Móz 2: 17. (b) Fil 2: 8; Zsid 2: 9, 14-18.

40. K.: *Miért „temettetett el”?*

F.: Azért, hogy ezzel bebizonyítsa, hogy valóban meghalt.

(a) Mt 27: 59- 60; Lk 23: 53; Jn 19: 38; Apcs 13: 29.

41. K.: *Ha már Krisztus meghalt értünk, miért kell nekünk is meghalnunk?*

F.: Mert a mi halálunk nem a bűneinkért való elégtétel, hanem csak meghalás a bűnnek és átmenet az örök életre.

(a) Jn 5: 24; Róm 7: 24; Fil 1: 23.

42. K.: *Mi egyéb hasznot veszünk még Krisztusnak a keresztfán való áldozatából és halálából?*

F.: Azt, hogy az Ő ereje által a mi óemberünk [a megtérés, a gondolkodásmódunk megváltoztatása előtti önmagunk] Ővele együtt megfeszítették, megöletik és eltemették, hogy a test gonosz indulatai többé ne uralkodjanak bennünk, hanem hogy önmagunkat Neki szenteljük oda hálaáldozatul.

(a) Róm 6: 6. (b) Róm 6: 12. (c) Róm 12: 1.

43. K.: *Miért teszed még hozzá „szála alá poklokra”*

F.: Azért, hogy legnagyobb kísértéseim között is bizonyos legyek a felől, és teljességgel megvígasztalódjam az által, hogy az én Uram, Jézus Krisztus, az Ő kibeszélhetetlen gyötrődése, fájdalmai, rettegése és pokoli kínlódása révén, melyeket szenvedésével (különösen a keresztfán) elviselt, engem a pokoli gyötrelemtől és kintől megszabadított.

(a) Ézs 53: 10; Mt 27: 46. Nem mintha Ő (azaz Krisztus) a kárhozottak helyére ment volna, hanem, hogy teljes mértékben a halottak helyére került. Lásd erről Dr. Ussher, a Body of Divinity című könyvében a 174. oldalon, valamint Mr. Perkinst az Apostoli Hitvallásról.

44. K.: *Mit használ nekünk Krisztus feltámadása?*

F.: Először is: feltámadásával legyőzte a halált, hogy részeseivé tehessen bennünket annak az igazságnak, melyet halálával szerzett meg számunkra. Másodszor: új életre támaszt az Ő ereje által minket is. Harmadszor: Krisztus feltámadása záloga a mi üdvösséges feltámadásunknak is.

(a) Róm 4: 25; 1 Pt 1: 3-4, 21. (b) Róm 6: 4; Kol 3: 1. (c) Róm 8: 11; 1 Kor 15: 22-23.

45. K.: *Hogy érted azt, hogy „felméne mennyekbe”?*

F.: Hogy Krisztus tanítványainak szeme láttára emelkedett fel a földről az égbe és, hogy a mi javunkra még most is ott van, amíg ismét el nem jön ítélni eleveneket és holtakat.

(a) Mk 16: 19; Lk 24: 51; Apcs 1: 9. (b) Róm 8: 34; Ef 4: 10; Kol 3: 1; Zsid 4: 14; 7: 25; 9: 11. (c) Mt 24: 30; Apcs 1: 11.

46. K.: *Tehát nincs velünk Krisztus a világ végéig, amint azt megígérte nekünk?*

F.: Krisztus valóságos ember és valóságos Isten. Emberi természetére nézve nincs

többé a földön. De istenségével, fenségével, kegyelmével és Lelkével sohasem távozik el tőlünk.

(a) Mt 26: 11; Jn 16: 18; 17: 11; Apcs 3: 21. (b) Mt 28: 20; Jn 14: 17; 16: 13; Ef 4:8.

47. K.: *Nem válik-e el így egymástól a Krisztusban való két természet, hogyha az emberi természet nincs mindenütt ott, ahol az isteni van?*

F.: Semmiképpen sem. Mert az isteni természet meg nem érthető és mindenütt jelenvaló: ebből szükségképpen az következik, hogy bár az isteni természet a magára öltött emberi természetén kívül is létezik, mindazáltal abban is benne van, s azzal személy szerint egyesülve marad.

(a) Jer. 23: 23-24; Apcs 7: 48-49; 17: 27. (b) Mt 28: 6; Kol 2: 9.

48. K.: *Mit használ nekünk Krisztus mennybemenetele?*

F.: Elsősorban azt, hogy Ő a mi Közbenjárónk a mennyben az Atya színe előtt. Másodszor, hogy a mi testünk a mennyben, melyet Ő magára vett, biztos zálogunk arra, hogy Ő, aki a Fej, minket, az Ő tagjait, szintén felvisz magához. Harmadszor, hogy Ő zálogul Lelkét küldi nekünk, kinek ereje által az odafennvalókat keressük, ahol Krisztus van, ülvén Istennek jobbján, nem pedig a földieket.

(a) Róm 8: 34; 1 Jn 2: 1-2. (b) Jn 14: 2; 20: 17; Ef 2: 6. (c) Jn 14: 16; 16: 7; 2 Kor 5: 5; Ef 1: 13-14. (d) Fil 3: 14; Kol 3: 1. (e) Ef 1: 20; Fil 3: 20.

49. K.: *Miért mondod ezt: ül az Istennek jobbján?*

F.: Mert azért ment fel Krisztus a mennybe, hogy ott is bizonyítsa, hogy az Ő Egyházának Ő a Feje, aki által igazgat az Atya mindeneket.

(a) Ef 1: 20-23; 5: 23; Kol 1: 18. (b) Mt 28: 18; Jn 5: 22.

50. K.: *Mit használ nekünk a mi Fejünknek, Krisztusnak ez a dicsősége?*

F.: Először, hogy Szent Lelke által ránk, tagjaira mennyei ajándékokat áraszt, aztán meg hatalmával oltalmaz és megtart minden ellenséggel szemben.

(a) Ef 4: 16. (b) Zsolt 2: 9; 110: 2; Jn 10: 28; Ef 4: 8.

51. K.: *Mi vigasztatásod van abból, hogy Krisztus visszajön ítélni eleveneket és holtakat?*

F.: Az, hogy mindennemű szomorúság és üldöztetés közben felemelt fővel ugyanazt a bírót várom az égből, aki előbb miattam állt Isten ítélőszéke elé, és elvett rólam minden kárhozatást. Aki úgy a maga, mind az én összes ellenségeimet örök kárhozatra veti. Engem pedig magához, a mennyei örömbe és üdvösségbe visz fel majd az Ő kiválasztottaival együtt.

(a) Lk 21: 28; Róm 8: 23; Fil 3: 20; Titusz 2: 13. (b) Mt 25: 41; 2 Thessz 1: 6-10. (c) Mt 25: 34; 1 Thessz 4: 16-18; Júd 24-25.

5.fejezet: Második rész – az ember megváltásáról – a Szentlélek Istenről

52. K.: *Mit hiszel a Szentlélekről?*

F.: Először, hogy Ő az Atyával és a Fiúval egyenlő valóságos és örök Isten. Másodszor, hogy Ő nekem is adatott; hogy igaz hit által engem Krisztusban minden Ő jótéteményében részeltessen, vigasztaljon, és mindörökké velem maradjon.

(a) 1Móz 1: 2; Ézs 48: 16; Mt 28: 19; Apcs 5: 3-4; 1 Kor 3: 16; 6: 19. (b) Jn 14: 16. (c) 1 Kor 6: 17; 1 Pt 1: 2; 4. (d) Apcs 9: 31. (e) Jn 14: 16; 1 Pt 4: 14.

53. K.: *Mit hiszel Krisztus szent és univerzális (katolikus) Egyházáról?*

F.: Hogy Istennek Fia az egész emberi nemzetségből Szentlelke és Igéje által, az igazi hitnek egységében, magának az örök életre kiválasztott gyülekezetet gyűjt egybe a világ kezdetétől fogva annak végéig, azt oltalmazza és fenntartja; valamint, hogy annak én is élő tagja vagyok és örökké az is maradok.

(a) Ef 1: 10-13. (b) Jn 10: 10; Róm 3: 25. (c) Ézs 59: 21; Mt 16: 18; Róm 1: 16; 10: 14-17; Ef 5: 26. (d) 1Móz 26: 4. (e) Róm 8: 29-30. (f) Mt 16: 16-18; Ef 4: 3-6. (g) 2 Kor 13: 5; 1 Jn 3: 21. (h) 1 Jn 5: 20.

54. K.: *Mit értesz a „szentek egyességén”?*

F.: Először azt, hogy a hívők, mint tagok, együttesen és egyenként is, részesei Krisztusnak és minden Ő javainak és ajándékainak. Másodszor, hogy mindenki kötelességének ismerje, hogy ajándékait készséggel és örömmel fordítsa a többi tag javára és üdvösségére.

(a) Róm 8: 32; 1 Kor 1: 2; 6: 17; 12: 21; 1 Jn 1: 3. (b) 1 Kor 12: 21; Fil 2: 4-6.

55. K.: *Mit hiszel a „bűnök bocsánatáról”?*

F.: Azt, hogy Isten, Krisztus elégtételéért, soha többé meg nem emlékezik bűneimről és bűnös természetemről sem, mellyel egész életemen át harcolnom kell; hanem kegyelemből Krisztus igazságával ajándékoz meg, hogy soha többé kárhozatra ne jussak.

(a) 2 Kor 5: 19, 21; 1 Jn 2: 2. (b) Zsolt 103: 3-4; 10-12; Jer. 31: 34; Róm 7: 24-25. (c) Jn 3: 18; Róm 8: 1-3.

56. K.: *Mi vigasztalásod van a test feltámadásából?*

F.: Az, hogy nemcsak lelkem vitetik fel mindjárt e földi élet után Krisztushoz, az ő Fejéhez, hanem Krisztus ereje által feltámasztva, testem is hasonló lesz Krisztus dicsőséges testéhez és ismét egyesül lelkemmel.

(a) Lk 23: 43; Fil 1: 23. (b) Job 19: 25-26; 1 Kor 15: 53; Fil 3: 21; 1 Jn 3: 2.

57. K.: *Mi vigasztalásod van az „örök életről” szóló hittételből?*

F.: Az, hogy miután már most is érzem szívemben az örök élet kezdetét: mostani életem után teljes és tökéletes boldogságban lesz részem, melyet szem nem látott, fül nem hallott, sem emberi szív meg nem gondolt, ahol Istent mind örökké magasztalni fogom.

(a) 2 Kor 5: 1-3. (b) Jn 17: 3; Júd 24-25. (c) 1 Kor 2: 9.

58. K.: *De mi hasznát veszed annak, ha hiszed mindezeket?*

F.: Azt, hogy Isten előtt megigazult vagyok a Krisztusban és örököse az örök életnek.

(a) Jn 3: 36; Róm 1: 17; 3: 22, 24, 25, 28; 5: 1; Gal. 2: 16; Ef 2: 8-9.

59. K.: *Isten előtt hogyan lettél megigazulttá?*

F.: Egyedül a Jézus Krisztusba vetett igaz hit által. Oly módon, hogy bár lelkiismeretem vádolva mondja, hogy súlyosan vétkeztem Istennek összes parancsolata ellen és egyet sem tartottam meg azok közül, sőt még most is hajlandó vagyok minden gonoszra, mindazonáltal

Isten, minden érdemem nélkül, pusztán kegyelemből, nekem ajándékozza és tulajdonítja Krisztus tökéletes elégtételét, igazságát és szentségét. Úgy, mintha sohasem lett volna bűnöm, és nem is vétkeztem volna. Sőt, mintha én is mindenben éppen olyan engedelmes lettem volna, mint, ahogy Krisztus engedelmes volt értem. De csak annyiban, amennyiben hívő szívvel elfogadom e jótéteményt.

(a) Róm 3: 9. (b) Róm 7: 23. (c) Jn 3: 18; Róm 3: 22. (d) 1 Jn 2: 1. (e) Róm 3: 24; Ef 2: 8-9; 1 Jn 2: 2. (f) Titusz 3: 5. (g) Róm 4: 4-5; 2 Kor 5: 19. (h) 2 Kor 5: 21.

60. K.: *Miért mondod, hogy egyedül csak a hit által igazulsz meg?*

F.: Nem mintha hitem érdeméért volnék kedves Isten előtt, hanem azért, mert egyedül Krisztus elégtétele, igazsága és szentsége az én igazságom Isten előtt, és hogy ezt semmi más módon el nem fogadhatom, sem magamévá nem tehetem, csak egyedül hit által.

(a) 1 Kor 1: 30; 2: 2. (b) 1 Jn 5: 10.

61. K.: *De miért nem lehetnek jócselekedeteink Isten előtt való igazsággá, vagy annak valami részévé?*

F.: Azért, mert csak a teljesen tökéletes és Isten törvényével minden részében megegyező igazság állhat meg Isten ítélőszéke előtt. És mert a mi legjobb cselekedeteink is e földi életünkben mind tökéletlenek és bűnökkel szennyezettek.

(a) 5Móz 27: 26; Gal. 3: 10. (b) Ézs 64: 6.

62. K.: *De hogyan? Hát semmi érdeme sincs a mi jócselekedeteinknek? Pedig Isten azt ígéri, hogy mind e földi, mind a jövő életben megjutalmazza azokat?*

F.: Ez a megjutalmazás nem érdemeinkért, hanem kegyelemből történik.

(a) Lk 17: 10.

63. K.: *Nem teszi könnyelműekké, istentelenekké az embereket ez a tan?*

F.: Nem. Mert lehetetlen, hogy akik igaz hit által Krisztusba oltattak, a háládatosság gyümölcseit ne teremjék.

(a) Mt 7: 18; Jn 15: 5.

6.fejezet: Második rész – az ember megváltásáról – a sákramentumokról

64. K.: *Mivel egyedül csak az igaz hit tesz bennünket Krisztusnak és minden jótéteményének részesévé, honnan származik akkor ez a hit?*

F.: A Szentlélektől, aki az evangélium hirdetése és más rendelkezések által gerjeszti fel szívünkben a hitet és a sákramentumokkal való élés által erősíti meg azt.

(a) Jn 3: 5; Ef 2: 8; 3: 16-17; Fil 1: 29. (b) Róm 10: 17. (c) Ef 3: 16-17; Zsid 4: 16. (d) 1 Kor 10: 16; 1 Pt 3: 21.

65. K.: *Mik a sákramentumok?*

F.: A sákramentumok látható szent jegyek és pecsétek, melyeket a végre szerzett Isten, hogy az azokkal való éléssel annál inkább megértesse velünk és megpecsételje az Evangélium ígérését. Tudniillik, hogy Krisztusnak a keresztfán elvégzett egyetlenegy áldozatáért, bűnbocsánatot és örök életet ajándékoz ingyen kegyelemből.

(a) Mt 28: 19-20; 1 Kor 10: 16; Róm 6: 3-6; Zsid 10: 10.

66. K.: *Arra valók-e és a végből rendeltettek-e az Ige és a sákramentumok, hogy hitünket odairányítsák Jézus Krisztusnak keresztfán való áldozatára, mint üdvösségünk egyedüli alapjára?*

F.: Bizony úgy van. Mert az Evangéliumban arra tanít a Szent Lélek és a sákramentumokban arról biztosít, hogy tökéletes üdvösségünk van Krisztusnak a keresztfán értünk megtörtént egyetlen áldozatában.

(a) Róm 6: 3; 1 Kor 11: 23-26; Gal. 3: 27.

67. K.: *Hány sákramentumot rendelt Krisztus az Új Szövetségben?*

F.: Kettőt. Úgy mint a keresztséget (bemerítést) és az úrvacsorát.

7. fejezet: Második rész – az ember megváltásáról – a keresztségről (bemerítésről)

68. K.: *Mi a keresztség (bemerítés)?*

V.: A keresztelendőnek a vízbe történő bemerítése, vagy bemártása az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében. Ezt a bemerítést olyan személy végzi, aki ilyen feladatra Krisztus elvei alapján kellően fel van hatalmazva.

(a) Mt 3: 16; 28: 19-20; Jn 3: 23; Apcs 8: 38-39; Róm 6: 4.

69. K.: *Kik részesülhetnek ebben a rendelkezésben?*

V.: Azok, akik ténylegesen bűnbánatot tartanak Isten előtt, valamint hisznek a mi Urunk Jézus Krisztusban, és követik Őt.

(a) Apcs 2: 38; 8: 36-37.

70. K.: *Meg kell kereszteni a kisdedek gyermekeket [hitvallást tenni még nem képes kicsi gyerek, akár csecsemő] is?*

V.: Semmi esetre sem, mivel erre a gyakorlatra sem parancsunk, sem pedig példánk nincs, Isten Szentírásának egyik könyvében sem.

71. K.: *A Szentírás kifejezetten megtiltja a kisdedek keresztelését (bemerítését)?*

V.: Éppen elegendő, hogy Isten szava [csak] a hívők keresztelését parancsolja, hacsak nem tesszük magunkat bölcsebbé, még az Írott Igénél is. Nádábnak és Abihúnak sem tiltatott meg, hogy idegen tüzet ajánljanak fel az oltáron, mégis ezen cselekedetükért Isten haragját kellett elszenvedniük, mivel az oltárról kellett volna tüzet venniük.

(a) Mt 28: 18-19; Mk 16: 16. (b) 3Móz 9: 24; 10: 1-3.

72. K.: *Meg lehet kereszteni a hívők magvát [a kisdedeket] az evangélium alatt annak alapján, hogy Ábrahám magvát is körül lehetett metélni a törvény alatt?*

V.: Nem. Ábrahámnak akkor konkrét parancsa volt Istentől, hogy metélje körül kisded magvát, de az evangélium alatt a hívőknek nincs parancsuk rá, hogy megkereszteljék (bemerítsék) kisded gyermekeiket.

(a) 1Móz 17: 9-12.

73.K.: *Mivel – némelyek szerint – a hívők kisded gyermekei a szüleikkel együtt a kegyelem szövetségében vannak, miért ne lehetne őket megkeresztelni az evangélium alatt, miként Ábrahám kisded magvát is meg lehetett kereszteni a törvény alatt?*

V.: Azzal, hogy némelyek azt állítják, hogy a hívők kisded gyermekei is a kegyelem szövetsége alatt vannak, a kegyelem szövetségét vagy abszolút értelemben kell

venniük: de ha így veszik, akkor a hívők egyetlenegy kisded gyermek sem eshet ki ebből a szövetségből, hanem mindegyikük üdvözülni fog.

(a) Jer. 32: 38-40; Jn 10: 28.

Vagy feltételes értelemben kell venniük, hogy akkor, amikor a kisded gyermekek érett korra jutnak, akkor majd igaz hit, szeretet és életük szentsége által betöltik helyüket Isten kegyelmi szövetségében, és elveszik annak kiváltságait. De ha ilyen értelemben veszik, akkor mennyivel van több lelki kiváltsága a hívők kisded gyermekeinek, mint a hitetlenek kisded gyermekeinek, hogyha történetesen az utóbbiak [a hitetlenek kisded gyermekei] is az érett kort elérve bekerülnek Isten szövetségébe az igaz hit és szeretet által?

Továbbá ez esetben nem kellene, hogy a szövetség pecsétje éppen annyira vonatkozzon a hitetlenek gyermekeire, mint a hívők gyermekeire? De igen, hiszen a hitetlenek kisded magva időnként belép Isten szövetségébe, míg hívők kisded magva olykor nem tesz így – a sok istenfélő szülő nagy bánatára.

(b) Ézs 56: 3-8; Jn 3: 16; Apcs 10: 34-35.

Tételezzük fel, hogy a hívők minden kisded gyermeke teljes mértékben a kegyelem szövetségében van; mégis a híveknek az evangélium ideje alatt akkor sem kell jobban megkeresztelni a kisded gyermekeiket, mint amennyire Lótnak kellett körülmetélnie magát vagy a kisded gyermekeit, ha lettek volna a fiú- vagy lánygyermekei; ő jóllehet Ábrahám rokona volt, sőt még hívő is, a kegyelem szövetségében is volt, mégis a körülmetélkedés csak Ábrahámra és közvetlen családjára korlátozódott.

Továbbá, ha a hívők kisded gyermekei abszolút mértékben a kegyelem szövetségében vannak, akkor az Úr asztalához is vihetnénk a kisdedeket, mivel ugyanazoknak a követelményeknek kell megfelelni mind a keresztség, mind az úrvacsora helyes kiszolgáltatása során.

(c) Apcs 2: 41-42.

Az Ábrahámmal kötött szövetségnek két része volt:

Először is egy lelki összetevőből állt, amely Isten ígérete volt, hogy Ábrahámnak és lelki magvainak Istene lesz sajátos módon, legyenek ők akár körülmetéltek, vagy körülmetéletlenek, mindazoknak, akik úgy hisznek, ahogy annak idején Ábrahám, a hívők atyja tette. És ez abban nyilvánult meg, hogy Isten elfogadja őket népéül, őket, akik nem Ábrahám magvai, hanem áron vétettek meg; és ez az Ábrahámnak tett ígéret a körülmetélkedéssel pecsételtetett meg, mely szerint Jézus Krisztus által (akire tipológiailag Izsák utalt) a pogányok, azaz a körülmetéletlenség népe, ha hisznek, akkor a hitük tulajdoníttatik nekik igazságul, miként Ábrahámmal is történt, még körülmetélkedése előtt.

(d) 1Móz 17: 19, 21; 21: 10; Gal. 4: 30. (e) Apcs 2: 39; Róm 9: 7-8. (f) Gal. 3: 16, 28-29. (g) Róm 4: 9-14.

Másodszor ez az ígéret egy ideiglenes összetevőből is állt. Eszerint Isten megígérte Ábrahám magvának, hogy az elveszi Kánaán földjét, és azzal együtt számos külső áldást, és ezt az ígérést a körülmetélkedéssel pecsételte el. A körülmetélés választotta el a zsidókat, mint Isten népét az összes többi pogány nemzetől, amelyek egyelőre nem tartoztak Ábrahám magvához. Azonban, amikor a pogányok hitre jutottak, és hit által Isten népévé lettek, akárcsak korábban a zsidók, akkor a körülmetélkedés, mint megkülönböztető jegy megszűnt létezni. A megkülönböztető jegy Isten gyermekei esetében, az ma a Krisztusban való hit, és a szív körülmetélése. Ezért akármilyen állítólagos igazolással próbálják is meg megkeresztelni a hívek a kisded gyermekeit: nem számít. Egyszer azt mondják, hogy a kisdedek a hívek magvai, és ekként a szövetségben vannak, másszor azt, hogy a hívő Ábrahám kisded gyermeke is körül lett metélve – de mindezen kísérletek teljesen hasztalanok. Ugyanis a körülmetélkedés kizárólag Ábrahám családjára vonatkozott, mindenki más, hiába volt hívő, ki volt abból zárva. Sőt, a körülmetélkedés a nyolcadik napra korlátozódott, nem volt szabad végrehajtani sem előtte, sem utána. Aztán: csak a fiúgyermekre korlátozódott, amely tény azt jelentené – hogyha a keresztség a körülmetélkedés helyébe lett volna rendelve, és ha az lenne a szövetség pecsétje az evangélium ideje alatt, miként a körülmetélkedés volt a törvény alatt -, akkor a fiúgyermeken kívül senkit sem lenne szabad megkeresztelni ma se. Miként a törvény alatt a körülmetélkedésnek meg voltak a különféle szabályozásai, ugyanúgy megvannak a keresztségnek is a maga szabályozásai az evangélium alatt. A keresztség ezen feltételei egyedül a Törvényadó akaratától függenek, a Prófétától, akire jól tesszük, ha hallgatunk. Ő határozza meg, hogy a keresztséget, kinek, mikor és hogyan kell kiszolgáltatni.

(h) 1Móz 12: 6-7; 13: 15-17; 15: 16, 18. (i) 1Móz 17: 8-11. (j) Jn 1: 12; Róm 2: 28-29; Gal. 3: 26-28; Fil 3: 3. (k) Apcs 3: 22.

74. K.: *Hogyan emlékeztet és biztosít a keresztség téged a felől, hogy Krisztusnak a keresztfán való egyetlenegy áldozata neked javadra szolgál?*

F.: Úgy, hogy a vízzel való külső lemosást maga Krisztus szerezte és azzal megígérte, hogy az Ő vére és lelke épp olyan bizonyosan lemossa lelkem tisztátalanságát, azaz minden bűnömet, mint amilyen bizonyos az, hogy külsőleg lemosatom a vízzel, mely a test tisztátalanságát mossa le.

(a) Mt 28: 19; Apcs 2: 38. (b) Mt 3: 11; Mk 1: 4; 16: 16; Lk 3: 3; Róm 6: 3.

75. K.: *Mit jelent a Krisztus vérével és Lelkével való megmosatás?*

F.: Azt, hogy Isten kegyelemből megbocsátja a bűnöket Krisztus véréért, melyet a keresztfán való áldozatában értünk ontott ki. Továbbá jelenti a Szent Lélek által való megújítást és a Krisztus tagjaivá szentelést, hogy így minél jobban meghaljunk a bűnnek és istenfélő, feddhetetlen életet éljünk.

(a) Ezék 36: 25; Zak 13: 1; Zsid 12: 24; 1 Pt 1: 2; Jel 1: 5. (b) Jn 1: 33; 3: 5; Róm 6: 4; 1 Kor 6: 11; 12: 13; Kol 2: 12.

76. K.: *Hol ígérte meg nekünk Krisztus, hogy olyan bizonyosan megmos vérével és Lelkével, mint ahogy a keresztség vize megmos minket?*

F.: A keresztség szereztetésekor, mely így hangzik: Elmenvén azért, tegyetek tanítványokká minden népeket, megkeresztelvén őket az Atyának, a Fiúnak és a Szent Léleknek nevében. És: Aki hisz és megkeresztelkedik, üdvözülni fog, aki pedig nem hiszen, elkárhozik. Meg is ismétlődik ez az ígélet akkor, mikor a Szentírás: az újjászületés fürdőjének és a bűnök megbocsátásának nevezi a keresztséget.

(a) Mt 28: 19. (b) Mk 16: 16. (c) Titusz 3: 5. (d) Apcs 22: 16.

77. K.: *Tehát egyenlő a vízzel való külső lemosás a bűnök lemosásával?*

F.: Nem! Mert egyedül csak Jézus Krisztus vére és a Szent Lélek tisztít meg minket minden bűntől.

(a) Ef 5: 25-26; 1 Pt 3: 21. (b) 1 Kor 6: 11; 1 Jn 1: 7.

78. K.: *Miért mondja hát a Szent Lélek a keresztséget az újjászületés fürdőjének és a bűnök bocsánatának?*

F.: Nyomós oka van erre Istennek. Ugyanis ezzel nemcsak arra akar minket megtanítani, hogy miként a víz lemossa a test tisztátalanságát, úgy mossa le Jézus Krisztus vére és Lelke a mi bűneinket. Sőt még ennél is többre tanít, mert ezen isteni zálog és jegy által akar biztosítani afelől, hogy olyan biztosan megmosattunk lelkiileg bűneinktől, amiképpen külsőleg vízzel megmossuk magunkat.

(a) 1 Kor 6: 11; Jel 1: 5; 7: 14. (b) Mk 16: 16; Gal. 3: 27.

8. fejezet: Második rész – az ember megváltásáról – az úrvacsoráról

79. K.: *Mi emlékeztet és biztosít téged az úrvacsorában afelől, hogy Krisztusnak a keresztfán meghozott egyetlenegy áldozatában és minden Ő javaiban neked is részed van?*

F.: Az, hogy Krisztus nekem és minden hívőnek megparancsolta, hogy az Ő emlékezetére egyek abból a megtöretett kenyérből és igyak abból a pohárból. És emellett meg is ígérte, először, hogy olyan bizonyosan megáldoztatott és megtöretett a keresztfán az Ő teste és kiontatott az Ő vére énértem, miként szememmel látom, hogy az Úrnak kenyere számomra is megtöretik, és a pohár nekem is odanyújtatik. És másodszor, hogy az Ő megfeszített testével és kiontatott vérével oly bizonyosan táplálja és erősíti az én lelkemet az örök életre, miként én az Úr szolgájának kezéből elfogadom és szájjammal élvezem az Úr kenyerét és poharát, mint Krisztus testének és vérének bizonyos jegyeit.

(a) Mt 26: 27-28; Mk 14: 22-24; Lk 22: 16, 20; 1 Kor 10: 16-17; 11: 23-25; 12: 13.

80. K.: *Mit jelent a Krisztusnak megfeszített testét enni?*

F.: Nemcsak azt, hogy hívő szívvel elfogadjuk Krisztus egész szenvedését és halálát, hogy azáltal bűnbocsánatot és örök életet nyerjünk, hanem ezen kívül még azt is, hogy a Krisztusban és a bennünk is lakozó Szent Lélek által hovatovább annyira egyesüljünk az Ő szent testével, hogy bár Ő a mennyben van, mi pedig a földön, mindazonáltal testéből való test és csontjaiból való csont legyünk. És hogy miként a test tagjait egy lélek, úgy tápláljon bennünket is az örök életre és kormányozzon minket ugyanaz a Szentlélek.

(a) Jn 6: 35, 40, 47, 48, 50, 51, 53, 54. (b) Jn 6: 56. (c) Apcs 1: 9; 3: 21; 1 Kor 11: 26. (d) Jn 14: 23; 1 Kor 6: 15, 17, 19; Ef 5: 29, 30, 32; 1 Jn 3: 24; 4.13. (e) Jn 6: 56-58; 15: 1-6; Ef 4: 15-16.

81. K.: *Hol ígérte meg Krisztus azt, hogy a hívőket oly biztosan akarja táplálni és erősíteni testével és vérével, amiképpen azok a megtörtetett kenyérből esznek és ama pohárból isznak?*

F.: Az úrvacsora szereztetési Igéiben, melyek így hangzanak: „Az Úr Jézus azon az éjszakán, melyen elárultaték, vette a kenyeret és hálákat adván, megtörte és ezt mondotta: Vegyétek, egyétek! Ez az én testem, mely tiérettetek megtörtetik; ezt cselekedjétek az én emlékezetemre. Hasonlatosképpen a pohárt is vette, minekutána megvacsorált, ezt mondván: E pohár amaz Új testamentum az én vérem által, ezt cselekedjétek, valamennyiszer isszátok az én emlékezetemre. Mert valamennyiszer eszitek a kenyeret és isszátok e pohárt, az Úrnak halálát hirdessétek, amíg eljövend”.

(a) Mt 26: 26kk.; Mk 14: 22kk.; Lk 22: 19; 1 Kor 11: 23kk.

Megismétli ezt az ígéretet Pál apostol, amikor így szól: „A hálaadásnak pohara, amelyet megáldunk, nem a Krisztus vérével való közösségünk-é? A kenyér, amelyet megszegünk, nem a Krisztus testével való közösségünk-é? Mert egy a kenyér, egy test vagyunk sokan, mert mindnyájan az egy kenyérből részesedünk”.

(b) 1 Kor 10: 16-17.

82. K.: *A kenyér és a bor valóságos testévé és vérévé válik-e Krisztusnak?*

F.: Nem. Mert miként a keresztség vize nem változik át Krisztus vérévé, sem a bűnöket le nem mossa, hanem csupán isteni jegye (jele), záloga azoknak; éppen úgy nem válik Krisztus testévé a kenyér az úrvacsorában, habár azt a sákramentumok használati módja szerint, és a Szentlélekre jellemző szóhasználat szerint Krisztus testének mondjuk.

(a) Mt 26: 28; Mk 14: 24; 1 Kor 10: 16-17.

83. K.: *Miért mondja Krisztus a kenyeret mégis az Ő testének és a poharat az Ő vérének, vagy az ő vére által való Új Szövetségnek, és Pál: a Krisztus testével és*

vérevel való közösségnek?

F.: Nem beszélne így Krisztus, ha nem volna jelentős oka rá. Ugyanis nemcsak arra tanít minket ez által, hogy miként a kenyér és a bor földi életünket táplálják, éppen úgy valóságos étel és ital az ő megfeszített teste és kiontatott vére, melyek az örök életre táplálják lelkünket; hanem sokkal inkább (azért tanítja ezt, hogy) ezen látható jegyekkel és zálogokkal bizonyosakká tegyen a felől, hogy a Szentlélek munkája által oly bizonyosan részesülünk az Ő valóságos testében és vérében, mint ahogy testi szánkba vesszük e szent jegyeket az Ő emlékezetére. És, hogy minden Ő szenvedése és engedelmissége olyan bizonyosan a mienk is, mintha saját személyünkben mi magunk szenvedtük volna el mind azt és tettünk volna eleget Istennek a mi bűneinkért.

(a) Jn 6: 51, 55, 56. (b) 1 Kor 10: 16-17.

84. K.: *Mi különbség van az Úrvacsora és a pópás mise között?*

F.: Az Úrvacsora azt bizonyítja nekünk, hogy Jézus Krisztus egyetlenegy áldozatáért, melyet Ő maga vitt egyszer véghez a keresztfán, minden mi bűneink megbocsáttatnak. És hogy mi a Szentlélek által Krisztusba oltatunk, aki emberi természetével már nincs a földön, hanem a mennyekben van, Istennek, az Ő Atyjának jobbán és ott imádjuk Őt. A mise ellenben azt tanítja, hogy az élők és a holtak bűnei nem a Krisztus szenvedéséért bocsáttatnak meg, ha csak a misemondó papok naponként meg nem áldozzák [fel nem ajánlják] értük a Krisztust. Valamint, hogy Krisztus a kenyér és a bor alakjában testileg jelen van, és ezért azokban kell Őt imádni. Ezért a mise lényegében nem más, mint Jézus Krisztus egyetlenegy áldozatának és szenvedésének tagadása és átkozott bálványimádás.

(a) Mt 26: 28; Lk 22: 19-20; Jn 19: 30; Zsid 7: 27; 9: 12, 26, 28; 10: 10, 12, 14. (b) 1 Kor 6: 17; 10: 16-17; 12: 13. (c) Lk 24: 5; Jn 20: 17; Apcs 7: 55-56; Fil 3: 20; Kol 3: 1; 1 Thessz 1: 9-10; Zsid 1: 3. (d) Jn 4: 21-24; Zsid 1: 6, 8.

85. K.: *Kik járuljanak az Úr asztalához?*

F.: Azok, akik utálják magukat bűneik miatt, mégis bíznak abban, hogy azok megbocsáttatnak Krisztusért és, hogy még a megmaradt gyarlóságaikat is elfedezi az Ő szenvedése és halála. Akik kívánják is, hogy tovább erősödjenek a hitben és jobbakká legyenek életükben. De a képmutatók (hipokriták), és akik nem térnek tiszta szívvel az Istenhez, azok ítéletet esznek és isznak maguknak.

(a) 1 Kor 10: 21-22; 11: 27kk.

86. K.: *Oda bocsáthatók-e ehhez az Úrvacsorához azok, akik felfogásukkal és életükkel hitetleneknek és istenteleneknek bizonyulnak?*

F.: Nem. Mert az megszenteltségteleníténé Isten Szövetségét és felgerjesztené az Ő haragját az egész gyülekezetre. Azért kötelessége az egyháznak, hogy az ilyeneket Krisztus és az Apostolok rendelete szerint – akiket a Szentlélek ihletett -, a mennyország kulcsaival mindaddig kizárja, amíg be nem bizonyítják életük megjobbítását.

(a) 1 Kor 11: 20-22, 34; Cf. Zsolt 50: 1ff; Ézs 1: 11ff; 66: 3; Jer. 7: 21kk.

87. K.: *Hogyan kell befejezni az Úr vacsorájának rendelését?*

F.: Dicséreteket kell énekelni Istennek hatalmas ajándékaiért és áldásaiért, amelyekben Egyházát részesítette Fia legdrágább vérének kiontása által, hogy elvegye bűneit, és ezen áldások nyernek kiabrázolóást ebben a sákramentumban. Továbbá Urunk és tanítványai is egy himnusz vagy egy zsoltár eléneklésével fejezték be ezt a rendelést. Ha Krisztus énekelt, aki márpedig halálra ment, mennyivel több okunk van nekünk is énekelni, akikért meghalt. Azért halt meg, hogy mi ne haljunk meg az örök halállal, hanem lelki és örök életet éljünk az Atyával, Fiúval és Szentlélekkel kimondhatatlan dicsőségben.

(a) Mt 26: 30.

88. K.: *Előbb adtad elénk, hogy azok, akik vallástétel és életvezetés alapján hitetleneknek vallják magukat, közönségesek és istentelenek, velük szemben a mennyek királyságának kulcsait kell használni, és el kell űzni őket erről a Vacsoráról. Mik a mennyek királyságának kulcsai?*

F.: Az evangélium hirdetése és az egyházfegyelem, amely által a menny a híveknek megnyitott, míg a hitetlenek előtt bezárul.

(a) Mt 16: 19; 18: 18.

89. K.: *Mi módon nyílik meg és zárul be a mennyek királysága a szent Evangélium prédikálása által?*

F.: Úgy, hogy a Krisztus parancsolatából a hívőknek, együttesen és egyenként, hirdetik és nyilvánosan bizonyágot tesznek amellet, hogy Isten Krisztusnak érdemeiért valóságosan megbocsátja minden bűnüket: amint az Evangélium ígérteét igaz hittel elfogadják.

Ezzel szemben pedig azt hirdetik és bizonyítják minden hitetlennek és azoknak, akik szívük szerint nem tértek meg, hogy mindaddig rajtuk van Isten haragja és az örök kárhozat, amíg meg nem térnek. Ezen evangéliumi bizonyágtétel szerint ítél Isten mind a jelen, mind a jövendő életben.

(a) Job 20: 21-23; Mt 16: 19; Jn 12: 48.

90. K.: *Hogyan nyílik meg és zárul be a mennyek királysága az egyházfegyelem által?*

F.: A mennyek királysága akkor zárul be, amikor Krisztus parancsolatai alapján azok, akik kereszténynek vallják magukat, de akik hitvallástételükkel és hitükkel azt bizonyítják, hogy elidegenedtek Krisztustól, és hogyha ők még intelmek után sem távoznak el a tévedéseiktől, eretnekségeiktől, vagy bűneiktől, akkor őket bejelentik az egyház előtt. Ha az egyház intéseinek sem engednek, akkor ugyanaz az egyház kirekeszti őket a sákramentumból és kizárja őket a gyülekezetből a Krisztustól kapott hatalomnál fogva, és ez azt jelenti, hogy Isten maga zárja ki őket a mennyek királyságából.

(a) Mt 18: 15-17; 1 Kor 5: 3-5; 2 Thesz 3: 14-15.

A mennyek királysága azzal nyílik meg, ha a fentebb leírt személyek megvallják bűneiket és életük megjobbítására törekcszenek, és semmi ennek ellentmondó dolgot nem lehet kimutatni náluk szigorú vizsgálódás és kutatás során sem. Az ilyeneket szeretettel és gyengédséggel vissza kell fogadni, mint Krisztusnak és az Ő egyházának tagjait.

(b) 2 Kor 2: 6-7, 10, 11.

9. fejezet: Harmadik rész – az ember háládatosságáról – bevezető kérdések

91. K.: *Mivel nyomorúságunkból minden érdemünk nélkül, egyedül kegyelemből szabadulunk meg Krisztus által, miért kell azért még jót cselekednünk?*

F.: Azért, mert Krisztus bennünket vérén megvásárolt és megszabadított, egyszersmind Szentlelkével meg is újít az Ő hasonlatosságára a végre, hogy egész életünkkel Isten iránti hálánkat mutassuk az Ő jótéteményeiért és Őt dicsőítsük. Azután azért, hogy mindenki megbizonyosodjon saját hitéről annak gyümölcseiből. Továbbá, hogy istenfélő életünkkel felebarátainkat is megnyerhessük Krisztusnak.

(a) Róm 6: 1-4; 12: 1-2; 1 Kor 6: 20; 1 Pt 2: 5, 9, 12. (b) Mt 7: 17-18; Gal. 5: 22; 2 Pt 1: 10. (c) Mt 5: 16; 1 Pt 3: 1-2.

92. K.: *Nem üdvözülhetnek-e tehát azok, akik istentelen, háládatlan életükben megmaradva nem térnek meg Istenhez?*

F.: Semmiképp sem. Mert az Írás azt mondja, hogy se szemérmetlen, se bálványimádó, se házasságtörő, se tolvaj, se telhetetlen, se részeges, se szidalmazó, se rabló, sem ezekhez hasonló nem örökölheti Istennek országát.

(a) 1 Kor 6: 9-10; Ef 5: 5-6; 1 Jn 3: 14-15.

93. K.: *Hány részből áll az ember valóságos megtérése? [a gondolkozásmódja megváltoztatása]*

F.: Kettőből: az ó-ember haldoklásából vagy megökléséből és az új-ember megújításából, vagy megelevenítéséből.

(a) Róm 6: 4-6; 1 Kor 5: 7; 2 Kor 7: 11; Ef 4: 22-24; Kol 3: 5-10.

94. K.: *Micsoda az ó-ember haldoklása, vagy megöklése?*

F.: Szív szerinti bánkódás a miatt, hogy Istent megsértetted bűneiddel, melyeket ezek után naponta jobban gyűlölsz és kerülsz.

(a) Joel 2: 13; Róm 8: 13.

95. K.: *Micsoda az új ember megújítása, vagy megelevenítése?*

F.: Istenben való szív szerinti öröm Krisztus által. És őszinte vágyódás arra, hogy Isten akarata szerint rendezd az életed, és tedd a jócselekedeteket.

(a) Róm 5: 1; 14: 17. (b) Róm 6: 10-11; 12: 1-2; Gal. 2: 20.

96. K.: *Melyek hát a jó cselekedetek?*

F.: Egyedül azok, melyek igaz hitből, Isten Törvényének megfelelően, egyedül az Ő dicsőségére történnek. És nem azok, melyek a mi jótetszésünkön, vagy emberi rendelkezéseken alapulnak.

(a) Róm 14: 23. (b) 1 Sám 15: 22. (c) 1 Kor 10: 31. (d) Ef 2: 10. (e) 5Móz 11: 32; Ézs 29: 13; Ezék 20: 18-19; Mt 15: 9.

10. fejezet: Harmadik rész – az ember háládatosságáról – Isten törvényéről

97. K.: *Mi Isten törvénye?*

F.: A Dekalógus, avagy a tíz parancsolat.

(a) 2Móz 20; 5Móz 5.

98. K.: *Hogy van felosztva a tíz parancsolat?*

F.: Két táblára, melyek közül az első arra tanít, hogy miképpen viseljük magunkat Isten iránt. A másik pedig a felebarátaink iránti kötelességeinket tárgyalja.

(a) 2Móz 34: 28; 5Móz 4: 13; 10: 3-4. (b) Mt 22: 37-39.

99. K.: *Mi a tíz parancsolat előszava?*

F.: Én, az Úr vagyok a te Istened, aki kihoztalak téged Egyiptomnak földéről a szolgálat házából.

100. K.: *Mit tanulhatunk az előszóból?*

F.: Három dolgot: Először, megmutatja, hogy kié a korlátlan uralom: Istené, mivel én vagyok (mondja Ő) Jehova; másodszer azt mondja, hogy Ő népének Istene, aki bőségének ígéretével rábírja népét, hogy engedjen Neki; valamint harmadszor, azt mondja, hogy aki kihozta őket Egyiptomnak földjéről, mintha azt mondaná: aki megnyilatkozott nektek, és akinek ezeket az áldásokat köszönhetitek, így hát nincs más választásotok, mint hálát mutatni és engedelmeskedni.

(a) 2Móz 20: 2.

101. K.: *Ehhez van bármi közünk?*

F.: Igen van, mivel képletesen megértetik és elmagyarázzák az Egyház

szabadításának történetét; továbbá ez volt a tipológiája csodás szabadításunknak is, amelyet Krisztus szerzett.

102. K.: *Mi az első parancsolat?*

F.: Ne legyenek néked idegen isteneid én előttem.

103. K.: *Mit vár el Isten az első parancsolatban?*

F.: Azt, hogy amilyen drága nekem lelkem üdvössége, éppúgy távolítsak el magamtól és kerüljek minden bálványozást, varázslást, jövendőmondást, babonát, szenteknek, vagy más teremtményeknek segítségül hívását. Az egyedüli igaz Istent pedig igazán megismerjem. Egyedül Ő benne bízzam. Teljes alázatossággal és béketűrőssel egyedül Neki engedelmességek. Egyedül Tőle várjak minden jót. Őt teljes szívemmel szeressem, féljem és tiszteljem. Úgyannyira, hogy inkább el leszek minden teremtett dolog nélkül és lemondok azokról, semmint hogy a legkisebb dologban az Ő akarata ellen cselekednék.

(a) 1 Kor 6: 9-10; 10: 7, 14. (b) 3Móz 19: 31; 5Móz 18: 11. (c) Mt 4: 10; Jel 19: 10; 22: 8-9. (d) Jn 17: 3. (e) Jer. 17: 5. (f) 1 Pt 5: 5-6. (g) Róm 5: 3-4; 1 Kor 10: 10; Fil 2: 14; Kol 1: 11; Zsid 10: 36. (h) Ézs 45: 7; Jak 1: 17. (i) 5Móz 6: 5; Zsolt 10: 4; Mt 22: 37. (j) 5Móz 6: 2; Zsolt 111: 10; Mt 4: 20; 5: 29; 10: 37-38.

104. K.: *Mi a bálványimádás?*

F.: A bálványozás az, mikor az egyedül igaz Isten helyett – aki Igéjében jelentette ki magát – vagy mellé az ember valami mást képzel, vagy tart, amibe bizalmát veti.

(a) Jn 5: 23; Gal. 4: 8; Fil 3: 19; Ef 2: 12; 5: 5; 1 Jn 2: 23.

105. K.: *Mi a második parancsolat?*

F.: Ne csinálj magadnak faragott képet és semmi hasonlót azokhoz, amelyek fenn az égben, vagy amelyek alant a földön, vagy amelyek a vizekben, a föld alatt vannak. Ne imádd és ne tiszteld azokat; mert én az Úr, a te Istened, féltőnszerető Isten vagyok, aki megbüntetem az Atyák vétkeit a fiakban, harmad- és negyedíziglen, akik engem gyűlölnék. De irgalmasságot cselekszem ezeríziglen azokkal, akik engem szeretnek és az én parancsolataimat megtartják.

106. K.: *Mit vár el Isten a második parancsolatban?*

F.: Azt, hogy Istent semmi módon ki ne ábrázoljuk és másképpen ne tiszteljük, csak úgy, amint azt Igéjében megparancsolta.

(a) 5Móz 4: 15kk.; Ézs 40: 18kk.; Apcs 17: 29; Róm 1: 23kk. (b) 5Móz 12: 30kk.; 1 Sám 15: 23; Mt 15: 9.

107. K.: *Szabad-e Istenről képeket, vagy egyéb kiábrázolásokat készíteni?*

F.: Istent nem lehet és nem is szabad semmi módon kiábrázolni. A teremtmények pedig noha kiábrázolhatók, Isten mégis megtiltja, hogy azokról képeket csináljunk, vagy tartsunk azért, hogy azokat tiszteljük, vagy általuk Istent szolgáljuk.

(a) 2Móz 23: 24; 34: 13-14, 17; 4Móz 33: 52; 5Móz 7: 5; 12: 13; 16: 22; 2 Kir 18: 4.

108. K.: *De nem lehetne-e megtérni a képeket a gyülekezetekben, mint a köznép, a tanulatlanok könyveit?*

F.: Nem. Mert nem kell bölcsőbbnek lennünk Istennél, aki nem néma képekkel, hanem az Ő beszédének élő hirdetésével kívánja tanítani a keresztényeket.

(a) 2 Tim. 3: 16-17; 2 Pt 1: 19. (b) Jer. 10: 8kk.; Hab. 2: 18-19.

109. K.: *Mi a harmadik parancsolat?*

F.: Az Úrnak, a te Istenednek nevét hiába fel ne vedd; mert nem hagyja azt az Úr büntetés nélkül, aki az ő Nevét hiába felveszi.

110.K.: *Mit vár el Isten a harmadik parancsolatban?*

F.: Azt, hogy Istennek nevét ne csak káromkodással, vagy hamis esküvéssel, hanem még szükségtelen esküdözéssel se káromoljuk, se vissza ne éljünk vele, se pedig magunkat ily rettenetes bűnökben, akár elhallgatással, akár ráfigyeléssel részesekké ne tegyük. Egy szóval, hogy Isten szent nevét csak félelemmel és hódolattal ejtsük ki, hogy így igaz módon telessünk vallást Róla, és úgy is hívjuk segítségül és minden szavunkkal és cselekedetünkkel Őt magasztaljuk.

(a) 3Móz 19: 12; 24: 11kk. (b) Mt 5: 37; Jak 5: 12. (c) 1 Tim. 2: 8. (d) Mt 10: 32. (e) Róm 2: 24; Kol 3: 17; 1 Tim. 6: 1.

111. K.: *Isten nevét hiába felvenni esküvéskor, vagy átkozódáskor tényleg olyan súlyos bűn, hogy Isten haragja azokon is van, akik nem tiltanak meg, vagy akadályoznak egy ilyen gyakorlatot?*

F.: Bizony, nagyon is úgy van. Mert nincsen nagyobb bűn, sem olyan, melyre inkább haragudna Isten, mint az Ő Nevének káromlása. Ezért is parancsolta meg, hogy halál legyen annak büntetése.

(a) 3Móz 5: 1. (b) 3Móz 24: 15-16.

112. K.: *Esküdhet valaki tisztességesen Isten nevére?*

F.: Igen. Ha a felsőbbség kívánja azt alattvalóitól, vagy valami szükség követeli, hogy Isten dicsőségére és felebarátaink javára hűségünket és igazságunkat ez által bizonyítsuk be. Mert Isten Igéjére támaszkodik az ilyen esküvés. És ezért gyakorolták azt helyesen a hívők (szent atyafiak) az Ó- és Új-Szövetségben.

(a) 5Móz 6: 13; 10: 20; Ézs 48: 1; Zsid 6: 16. (b) 1Móz 21: 24; 31; Józs 9: 15, 19; 2 Sám 3: 35; 1 Kir 1: 29; Róm 1: 9.

113. K.: *Szabad-e esküdni a szentekre, vagy egyéb más teremtményre?*

F.: Nem. Mert az igazi esküvés: Istennek segítségül hívása, hogy Ő, mint aki egyedül

ismeri a szíveteket, tegyen bizonyosságot az igazságról és büntessen meg, ha hamisan esküszöm. Ez a tisztesség azonban nem illet meg egy teremtményt sem.

(a) 2 Kor 1: 23. (b) Mt 5: 34-36; Jak 5: 12.

114. K.: *Mi a negyedik parancsolat?*

F.: Megemlékezzél a nyugalom napjáról (Szabbath-napról), hogy megszenteljed azt. Hat napon át munkálkodjál és végezd minden dolgodat; de a hetedik nap az Úrnak, a te Istenednek nyugalom napja (Szabbath-napja): semmi dolgot se tégy azon se magad, se fiad, se leányod, se szolgád, se szolgálóleányod, se barmod, se jövevényed, aki a te kapuidon belől van; mert hat napon teremté az Úr az eget és a földet, a tengert és mindent, ami azokban van, a hetedik napon pedig megnyugovék. Azért megáldá az Úr a nyugalom napját (Szabbath-napját) és megszentelé azt.

115. K.: *Mit tanít a negyedik parancsolat?*

F.: Azt, hogy a hétből egy napot Isten tiszteletére tegyünk félre. Az Ó szövetség alatt ez a hét utolsó napja volt, de az evangélium ideje alatt ez megváltozott a hét első napjára. Az Úr napját egyéni és közös áhítattal kell tölteni, az igét szorgalmasan hallgatni, az evangéliumi sákramentumokat buzgón gyakorolni, a jótékony tetteket tudatosan véghez kell vinni, míg a hétköznapi munkavégzéstől tartózkodni kell, a szükségesség eseteit leszámítva. Ez volt a szent apostolok dicséretre méltó gyakorlata is, akik a leginkább ismerték Krisztus gondolkodásmódját éppúgy, mint az istentisztelet szükséges idejét. Nem tudunk semmilyen más napról, amelyet az egész Új szövetségben bármelyik evangéliumi gyülekezet elkülönített volna Isten ünnepélyes tiszteletére, mint az első napot. És ezt jól tették. Mivel hogyha Izraelnek, Ábrahám természetes magjának a hetedik napot kellett megtartania, hogy emlékezzen ideig tartó fogságból való szabadulására, akkor sokkal inkább kell nekünk az első napot megtartani arra való emlékezésül, hogy minket Krisztus örök fogságból szabadított ki.

(a) 5Móz 5: 15; Zsolt 40: 9-10; Ézs 66: 23; Jn 20: 19-20; Apcs 2: 42, 46; 20: 7; 1 Kor 11: 33; 14: 16, 19, 29, 31; 16: 1-2; 1 Tim. 2: 1-3, 8-9; Jel 1: 10.

116. K.: *Mi az ötödik parancsolat?*

F.: Tiszteld atyádat és anyádat, hogy hosszú ideig élj azon a földön, melyet az Úr a te Istened ád te néked.

117. K.: *Mit vár el Isten tőlünk az ötödik parancsolatban?*

F.: Hogy atyám és anyám és minden fölém helyezett (előljáróim) iránt teljes tisztelettel, szeretettel és hűséggel viselkedjek. És magamat az ő jóra célzó oktatásuknak és büntetésüknek illő engedelmisséggel alávessem. És türelmes legyek az ő gyengeségeikkel és hiányosságaikkal szemben; mivel Istennek úgy tetszik, hogy az ő kezük által vezessen minket.

(a) 2Móz 21: 17; Péld 1: 8; 4: 1; 15: 20; 20: 20; Róm 13: 1; Ef 5: 22; 6: 1-2, 5; Kol 3: 20, 22-24. (b) Péld 23: 22; 1 Pt 2: 18. (c) Mt 22: 21; Róm 13: 1; Kol 3: 18-25.

118. K.: *Mi a hatodik parancsolat?*

F.: Ne ölj.

119. K.: *Mit vár el Isten a hatodik parancsolatban?*

F.: Azt, hogy felebarátomat sem gondolatban, sem szóval, vagy magaviseletemmel, még kevésbé cselekedetemmel sem magam, sem mások által tiszteletlenséggel ne illessem, ne gyűlöljem, se ne bántalmazzam, vagy meg ne öljem. Hanem, hogy minden bosszúvággyal felhagyjak. Magamban kárt ne tegyek, vagy akarattal veszedelembe ne rohanjak. Ez okból adatott a polgári többségnek kezébe még a fegyveres hatalom is, hogy a gyilkosságot megakadályozza.

(a) Mt 5: 21-22; 18: 35; 26: 52; Róm 12: 19; Ef 4: 26. (b) Mt 4: 7; Róm 13: 14; Kol 2: 23. (c) 1Móz 9: 6; 2Móz 21: 14; Mt 26: 52; Róm 13: 4.

120. K.: *Ez a parancsolat egyedül csak a gyilkosságot tiltja meg?*

F.: Isten megtiltván a gyilkosságot, arra is tanít minket, hogy Ő gyűlöli a gyilkosságnak még a gyökerét is, mint amilyen az irigység, gyűlölet, harag és bosszúvág és hogy már ezeket is gyilkosságnak tartja.

(a) Gal. 5: 20-21; Jak 1: 20. (b) Róm 1: 29. (c) 1 Jn 2: 9, 11. (d) Mt 5: 21-22; 1 Jn 3: 15.

121. K.: *Ez a parancsolat csak azt várja el, hogy ne ártsunk senkinek?*

F.: Nem. Mert amikor Isten megtiltja az irigységet, gyűlöletet és haragot, ugyanakkor megparancsolja azt is, hogy felebarátunkat úgy szeressük, mint magunkat és iránta türelemmel, békességgel, szelídséggel, könyörületességgel és szívességgel viseltessünk. Kárát tőlünk telhetőleg elhárítsuk és még az ellenségeinkkel is jót tegyünk.

(a) Mt 7: 12; 22: 39. (b) Mt 5: 5, 7; Lk 6: 36; Róm 12: 10, 18; Gal. 6: 1-2; Ef 4: 2. (c) 2Móz 23: 5. (d) Mt 5: 43-45; Róm 12: 20.

122. K.: *Mi a hetedik parancsolat?*

F.: Ne törj házasságot.

123. K.: *Mi a hetedik parancsolat jelentése?*

F.: Az, hogy Isten gyűlöli, és irtózik minden fajta szexuális gonoszságtól és szennytől. Ezért nekünk is gyűlölünk és meg kell vetnünk ugyanezt. Ez azt is jelenti, hogy mértéktartó, szerény, és szűzies életet kell élnünk, akár házások vagyunk, akár egyedülállóak.

(a) 3Móz 18. (b) Júd 22-23. (c) 1 Kor 7: 1-5; 1 Thessz 4: 3-4; Zsid 13: 4.

124. K.: *Isten ebben a parancsolatban csak azt tiltja, hogy ne kövessünk el tényleges házasságtörést és más egyéb külsőleges szexuális bűnöket?*

F.: Mivel úgy testünk, mint lelkünk a Szent Lélek temploma, így mindkettőnek a tiszta és szent megőrzését kívánja (Isten). Ezért tilt meg mindenféle erkölcstelen cselekedetet, viselkedést, beszédet, gondolatot és kívánságot és mindazt, ami erre ingerelhetne.

(a) 1 Kor 6: 18-20. (b) Mt 5: 27-28. (c) Job 31: 1; Zsolt 39: 1; Ef 5: 18.

125. K.: *Mi a nyolcadik parancsolat?*

F.: Ne lopj.

126. K.: *Mit tilt Isten a nyolcadik parancsolatban?*

F.: Isten nemcsak a lopást és rablást tiltja meg, melyeket a polgári felsőbbség is büntet, hanem lopásnak nevez minden olyan gonosz mesterkedést és támadást, mellyel felebarátunk tulajdonát akarjuk magunkhoz ragadni. Legyen az akár erőszak, vagy az igazság látszata, vagy hamis súly, méter, mérték, (hitvány) árucikk, pénz, uzsora, vagy akármilyen olyan dolog, amit Isten megtiltott. Ehhez számítandó mindenféle fösvényesség, vagy akármilyen helytelen felhasználása, vagy eltékozlása Isten ajándékainak.

(a) 1 Kor 6: 10. (b) Ezék 45: 9. (c) Zsolt 15: 5; Lk 6: 35. (d) 5Móz 25: 13-15; Péld 11: 1; 16: 11; 1 Kor 5: 10-13; 6: 10; 1 Thessz 4: 6. (e) Péld 5: 15; Lk 3: 14.

127. K.: *Mi mindent parancsol Isten ebben a parancsolatban?*

F.: Azt, hogy tőlem telhetőleg felebarátom hasznát mozdítsam elő. Vele úgy cselekedjem, ahogy én is szeretném, hogy mások velem cselekedjenek. Ezenkívül azt is, hogy hűségesen dolgozzam, hogy segíteni tudjak a szűkölködőkön.

(a) Mt 7: 12. (b) Ef 4: 28.

128. K.: *Mi a kilencedik parancsolat?*

F.: Ne tégy a te felebarátod ellen hamis tanúbizonyságot.

129. K.: *Mit vár el a kilencedik parancsolat?*

F.: Azt, hogy senki ellen hamis tanúbizonyságot ne tegyek. Senki szavait el ne csavarjam. Ne legyek rágalmazó, vagy mást gyalázó. Senkit könnyen és meghallgatás nélkül meg ne ítéljek, se ne segítsek elítélni. Hanem kerüljek mindenféle hazugságot és csalárdságot, mint az ördögnek tulajdon műveit: ha csak magamra nem akarom vonni Isten rettenetes haragját. Hasonlóképpen, hogy a törvényben és minden más eljárásban az igazságot kedvelem, őszintén beszélek és valljak. Felebarátom becsületét és jó hírnevét tehetségem szerint oltalmazom és előmozdítom.

(a) Péld 19: 5, 9; 21: 28. (b) Zsolt 15: 3; Róm 1: 29, 30. (c) Mt 7: 1; Lk 6: 37. (d) Jn 8: 44. (e) Péld 12: 22; 13: 5. (f) Ef 4: 24-25; 1 Pt 4: 8.

130. K.: *Mi a tizedik parancsolat?*

F.: Ne kívánd a te felebarátodnak házát. Ne kívánd a te felebarátodnak feleségét, se szolgáját, se szolgálólányát, se ökrét, se szamarát és semmit, ami a te felebarátodé.

(a) 2Móz 20: 17.

131. K.: *Mit vár el a tizedik parancsolat?*

F.: Azt, hogy Isten egyetlenegy parancsolata ellen se támadjon fel szívünkben még a legcsekélyebb kívánság, vagy gondolat se; hanem, hogy minden időben teljes szívből gyűlöljünk minden bűnt és kedveljünk minden igazságot.

(a) Róm 7: 7.

132. K.: *Azok, akik megtértek Istenhez, megtarthatják-e tökéletesen ezeket a parancsolatokat?*

F.: Bizony nem. Mert e földi életünkben még a legkegyesebb emberek is csak csekély részére képesek ennek az engedelmességnek. Ámde úgy, hogy ők komoly elhatározással kezdenek el Istennek nemcsak egyes, hanem összes parancsolatai szerint élni.

(a) Préd 7: 22; Róm 7: 14-15; Jak 2: 10. (b) Róm 7: 22.

133. K.: *Miért várja el Isten, hogy törvényét pontosan és szigorúan hirdessék, annak ellenére, hogy tudjuk: ez életben senki nem tarthatja meg azt?*

F.: Először azért, hogy bűnös természetünket egész életünkön át minél jobban megismerjük. És annál nagyobb vágyakozással keressük bűneink bocsánatát és a Krisztusban való igazságot. Azután, hogy megszakítás nélkül abban szorgalmatoskodjunk és imádkozunk Istenhez a Szentlélek kegyelméért, hogy egyre jobban megújuljunk Isten képére, míg majd e földi élet után elérjük ezt az előttünk álló tökéletességet.

(a) Róm 7: 24; 1 Jn 1: 9. (b) Zsolt 22: 5; Lk 11: 13; Ef 3: 16. (c) 1 Kor 9: 24-27; Ef 4: 17-24; Fil 3: 12-14; Kol 3: 5-14. (d) Fil 3: 20-21; 1 Jn 3: 2; Júd 24-25.

11. fejezet : Harmadik rész – az ember háládatosságáról – az imádkozásról

134. K.: *Miért szükséges a keresztényeknek imádkozni?*

F.: Azért, mert ez a legfontosabb része annak a hálának, amelyet Isten tőlünk kíván. És mert az Ő kegyelmét és Szent Lelkét csak azokkal közli az Isten, akik azt szív szerinti foházkodással szüntelenül kérik és neki azért hálát adnak.

(a) Zsolt 50: 15; Mt 7: 7-8; Lk 11: 9-13.

135. K.: *Mi szükséges ahhoz az imádsághoz, amelyet Isten kedvel és meg is hallgat?*

F.: Először az, hogy egyedül csak ahhoz az egy igaz Istenhez könyörögjünk mindazért, aminek kérését megparancsolta nekünk: aki Igéjében jelentette ki magát. Másodszor, hogy szükségünket és nyomorúságunkat teljes valójában és alaposan megismerjük, hogy így megalázzuk magunkat Ő Felségének színe előtt. Harmadszor, hogy bár méltatlanok vagyunk rá, mégis erős bizalommal legyünk afelől, hogy imádságunkat az Úr Krisztusért bizonyosan meghallgatja, miként azt meg is ígérte nekünk az Ő igéjében.

(a) Jn 4: 22-24. (b) Róm 8: 26; 1 Jn 5: 14. (c) Zsolt 145: 18. (d) Zsolt 2: 11; 34: 19; Ézs 66: 2. (e) Zsolt 143: 1; Róm 8: 15-16; 10: 13-17; Jak 1: 6kk. (f) Dan. 9: 17-19; Jn 14: 13; 15: 16; 16: 23.

136. K.: *Isten parancsolata szerint milyen dolgokat kell kérnünk tőle?*

F.: Minden lelki és testi szükségletükre való dolgot, melyeket az Úr Jézus Krisztus abban az imádságban foglalt össze, melyre Ő maga tanított meg minket.

(a) Mt 6: 9-13; Jak 1: 17.

137. K.: *Melyik ez az imádság?*

F.: Mi Atyánk ki vagy a mennyekben. Szenteltessék meg a Te neved. Jöjjön el a Te országod. Legyen meg a Te akaratod, mint a mennyben, úgy a földön is. A mi mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma. És bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk azoknak, akik ellenünk vétkeztek. És ne vigy minket kísértetbe, de szabadíts meg minket a gonosztól. Mert Tied az ország [királyság] és a hatalom és a dicsőség mind örökké. Ámen.

138. K.: *A keresztyének kötve vannak az imádságnak csak ehhez a formájához?*

F.: Nem vagyunk csak ehhez kötve. Urunk itt egyházának egy rövid összefoglalást ad azokról a dolgokról, amelyeket Istentől kérnünk kell. Krisztus azonban azt is akarja, hogy konkrétabb dolgokat és különleges javakat is kérjünk Tőle. Az itt leírt forma nem más, mint főcímek és általános kategóriák összeállítása, amely az összes lehetséges testi és lelki javakat tartalmazza általánosságban. A konkrét imaformáknak meg kell felelniük ennek a Miatyánkban megszabott általános formának, keretnek. Nem muszáj csak ehhez a formához ragaszkodnunk, mint ez ki is derül a Jak 1:5-ből, ahol az apostol buzdítja a szenteket, hogyha valaki híján van a bölcsességnek, akkor ne habozzon azt kérni Istentől, aki bőkezűen ad mindenkinek. Habár e szavak nincsenek kifejezetten benne a Miatyánkban, mégis összhangban vannak vele.

139. K.: *Miért parancsolja Krisztus, hogy ezen ima elején így szólítsuk meg Istent: „Mi Atyánk”?*

F.: Hogy az első pillanattól, mindjárt imádságunk kezdetén felköltse bennünk az Isten iránti tiszteletet és bizalmat, amely Isten fiaihoz illik. Ez kell, hogy legyen imádságunk alapja; ugyanis azt, hogy Isten Atyánkká lett a Krisztus által és hogy sokkal kevésbé fogja tőlünk megtagadni azt, amit tőle hittel kérünk, mint a földi atyáink, akik pedig nem tagadják meg tőlünk a földi dolgokat.

(a) Mt 7: 9-11; Lk 11: 11-13.

140. K.: Miért teszi hozzá ezt: „Ki vagy a mennyekben”?

F.: Azért, hogy Isten mennyei Felségéről ne gondoljunk földi dolgokat. És hogy testünk és lelkünk minden szükségletét az Ő mindenhatóságától várjuk.

(a) Jer. 23: 24; Apcs 17: 24-27; Róm 10: 12.

141. K.: Melyik az első kérdés?

F.: „Szenteltessék meg a Te neved”. Vagyis: Add meg nekünk először, hogy Téged igazán megismerjünk és minden Te munkáidban, melyekből mindenhatóságod, bölcsességed, jóságod, igazságosságod, könyörületességed és igaz voltod világosan kitetszik: Téged szenteljünk meg, dicsőítsünk és magasztaljunk. Azután, hogy úgy vezessük és intézzük egész életünket, minden gondolatunkat, beszédünket és tetteinket, hogy miattunk ne káromoltassék a Te neved, sőt inkább tisztelet és dicséret szálljon reá.

(a) Zsolt 119: 105; Jer. 9: 23-24; 31: 33-34; Mt 16: 17; Jn 17: 3; Jak 1: 5. (b) 2Móz 34: 5-7; Zsolt 119: 137-138; 143: 1-2, 5, 10-12; 145: 8-9, 17; Jer. 31: 3; 32: 18-19, 40-41; 33: 11, 20-21; Mt 19: 17; Lk 1: 45-55, 68-79; Róm 3: 3-4; 11: 22-23; 2 Tim. 2: 19. (c) Zsolt 115: 1; 71: 8.

142. K.: Melyik a második kérdés?

F.: „Jöjjön el a Te Országod”. Azaz: vezérelj minket úgy a Te Igéddel és Lelkeddel, hogy egyre jobban engedelmeskedjünk neked. Tartsd meg és növeld a Te Egyházadat, pusztítsd el az ördög munkáit és minden ellened feltámadt hatalmat, minden gonosz tervekkel egyetemben, melyek a Te szent Igéd ellen gondoltattak ki. Míg el nem jön a Te országod tökéletessége, amikor Te leszel mindenekben.

(a) Zsolt 119: 5; 143: 10; Mt 6: 33. (b) Zsolt 51: 18; 122: 6-7. (c) Róm 16: 20; 1 Jn 3: 8. (d) Róm 8: 22-23; Jel 22: 17, 20. (e) 1 Kor 15: 28.

143. K.: Melyik a harmadik kérdés?

F.: „Legyen meg a Te akaratod, mint a mennyben, úgy a földön is.” Vagyis: add, hogy mi és minden ember megtagadjuk saját akaratunkat és minden ellenmondás nélkül a Te egyedül jó akaratodnak engedelmeskedjünk, hogy így tisztét és hivatását mindenki olyan készséggel és hűséggel végezhesse és tölthesse be, akárcsak az angyalok az égben.

(a) Mt 16: 24; Tit. 2: 12. (b) Lk 22: 42. (c) 1 Kor 7: 24. (d) Zsolt 103: 20-21.

144. K.: Melyik a negyedik kérdés?

F.: „A mi mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma.” Azaz gondoskodj testünknek minden szükségletéről, hogy így megismerjük, hogy Te vagy az egyedüli forrása minden jónak. És, hogy sem a mi gondoskodásunk és munkánk, sem pedig a Te

adományaid nem lehetnek hasznunkra a Te áldásod nélkül; amely miatt megvonjuk bizalmunkat minden teremtménytől és egyedül csak Beléd vetjük.

(a) Zsolt 10: 4; 145: 15-16; Mt 6: 25-34. (b) Apcs 14: 16-17. (c) 5Móz 8: 3; Zsolt 27: 13; 62: 11.

145. K.: Melyik az ötödik kérdés?

F.: „Bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk azoknak, akik ellenünk vétkeztek.” Vagyis: Krisztus véérért ne számítsd be nekünk, szegény bűnösöknek, a mi vétkeinket, sem azt a gonoszságot, mely állandóan bennünk van, miként mi is érezzük a Te kegyelmednek azt a bizonyosságát magunkban, hogy erős az elhatározásunk, miszerint szívből megbocsássunk a mi felebarátainknak.

(a) Zsolt 32: 1-2; 143: 2. (b) Mt 6: 14.

146. K.: Melyik a hatodik kérdés?

F.: „Ne vigy minket kísértetbe, de szabadíts meg minket a gonosztól.” Azaz: mivel magunkban olyan gyarlók vagyunk, hogy egy pillanatig sem állhatunk meg és ezt tetézi még a mi halálos ellenségeinknek, az ördögnek, a világnak és a mi saját testünknek szünet nélküli ostroma, Te tarts meg azért és erősíts Szent Lelkednek ereje által, hogy ebben a lelki harcban el ne essünk, hanem állandóan erősen ellenállhassunk, míg végül teljes diadalra nem jutunk.

(a) Zsolt 103: 14; Jn 15: 5. (b) Ef 6: 12; 1 Pt 5: 8. (c) Jn 15: 19. (d) Róm 7: 23; Gal. 5: 17. (e) Mt 26: 41; Mk 13: 33. (f) 1 Thessz 3: 13; 5: 23.

147. K.: Hogyan befejezed be ezt az imádságodat?

F.: „Mert Tiéd az ország és a hatalom és a dicsőség mind örökké.” Vagyis: azért kérjük Tőled mindezeket, mert Te, aki Királyunk vagy és rendelkezel mindenek felett: akarsz is és meg is tudsz adni nekünk minden javakat. Ezeket kérjük, hogy ne miránk, hanem a Te szent nevedre térjen örök dicsőség.

(a) Róm 8: 32; 10: 11-12; 2 Pt 2: 9. (b) Zsolt 115: 1; Jer. 33: 8-9.

148. K.: Mit jelent e szócška: „Ámen?”

F.: Az „Ámen” ezt jelenti: igazán és biztosan meglesz. Mert sokkal bizonyosabban meghallgatja Isten az én imádságomat, mint ahogy szívemben érzem, hogy ezeket kívánom Tőle.

(a) 2 Kor 1: 20; 2 Tim. 2: 13.

12. fejezet: A níceai és athanászioszi hitvallások

A niceai hitvallás – Kr. u. 325

Hiszünk egy Istenben, mindenható Atyában, minden láthatónak és láthatatlannak teremtőjében.

És egy Úr Jézus Krisztusban, az Istennek a Fiában, aki az Atyától, vagyis az Atya lényéből nemzetett egyszülött, Istenből való Isten, világosságból való világosság, Igaz Istentől való igaz Isten; nemzetett, nem teremtett, egylényegű az Atyával; aki által lettek mindenek, amik a mennyben és amik a földön vannak; aki érettünk az emberekért és a mi üdvösségünkért alászállott és testet öltött, és emberré lett, szenvedett és harmadnapon feltámadott és felméne a mennyekbe és eljövend ítélni élőket és holtakat.

És a Szent Lélekben. Akik pedig azt mondják, hogy volt valaha, amikor nem volt, és mielőtt nemzetett, nem volt, és hogy nem létezőkből lett, vagy hogy más valóságból vagy lényből való, vagy hogy teremtett, változható, vagy hogy változandó az Istennek a Fia: azokat átokkal sújtja az egyetemes (és apostoli) egyház.

Az athanázioszi hitvallás

Aki üdvözülni akar, annak mindenekelőtt az egyetemes keresztyén hitet kell megtartania, mert aki ezt nem őrzi meg teljesen és sértetlenül, az kétségtelenül örökre elkárhozik. Az egyetemes-keresztyén hit pedig ez: az egy Istent a háromságban, a háromságot pedig az egységben

tiszteljük; s ne keverjük össze a személyeket, se a lényeket szét ne válasszuk.

Más személy ugyanis az Atya, más a Fiú, más a Szentlélek: de egy az Atya, a Fiú és a Szentlélek istensége, egyenlő a dicsőségük, egyformán örök a fenségük.

Amilyen az Atya, olyan a Fiú, olyan a Szentlélek is: Nemteremtett az Atya, nemteremtett a Fiú, nemteremtett a Szentlélek. Végtelen az Atya, végtelen a Fiú, végtelen a Szentlélek.

Örökkévaló az Atya, örökkévaló a Fiú, örökkévaló a Szentlélek, – de mégsem három az örökkévaló, hanem egy az örökkévaló.

Ugyanígy nem három a nemteremtett, s nem három a végtelen, hanem egy a nemteremtett és egy a végtelen.

Hasonlóképpen: mindenható az Atya, mindenható a Fiú, mindenható a Szentlélek; de mégsem három a mindenható, hanem egy a mindenható.

Ugyancsak: Isten az Atya, Isten a Fiú, Isten a Szentlélek, de mégsem három az Isten, hanem egy az Isten. Ugyanígy: Úr az Atya, Úr a Fiú, Úr a Szentlélek, de mégsem három az Úr, hanem egy az Úr.

Mert amiképpen a keresztyén igazság arra készlet, hogy mindegyik személyt külön-külön Istennek s Úrnak is valljuk, – ugyanúgy az egyetemes-keresztyén hit nem engedi, hogy három Istenről vagy Úrról beszéljünk.

Az Atyát senki sem alkotta, se nem teremtette, se nem szülte.

A Fiú egyedül az Atyától van, – nem alkottatott, nem teremtett, hanem született.

Szentlélek az Atyától és a Fiútól – nem alkottatott, nem teremtett, se nem született, hanem jön [származik].

Egy tehát az Atya, nem három Atya, egy a Fiú, nem három Fiú, egy a Szentlélek, nem három Szentlélek. Ebben a háromságban pedig nincs elsőbb és későbbi, nincs nagyobb és kisebb, hanem mind a három személy egyformán örökkévaló és egymással egyenlő: s ezért – ahogy előbb már mondtuk – a háromságot minden esetben az egységben, az egységet pedig a háromságban kell tisztelnünk. Aki tehát üdvözülni akar, az így vélekedjék a Szentháromságról.

Az örök üdvösséghez azonban szükséges, hogy bizodalmas hittel higgye Jézus Krisztus Urunk emberré léételét is. Az tehát az igaz hit, hogy higgyük és valljuk: a mi Urunk Jézus Krisztus Istennek a Fia – Isten is és ember is: az Atya lényegéből az idő előtt született Isten, - s az anya lényegéből az időben született ember.

Egészen Isten, egészen ember, – értelmes lélekkel és emberi testtel.

Egyenlő az Atyával istensége szerint, kisebb az Atyánál embersége szerint. S jóllehet Isten és ember, mégsem két, hanem egy Krisztus. Egy pedig nem úgy, hogy az istenség testté változott, hanem úgy, hogy Isten magára öltötte az emberséget.

Teljesen egy, nem a lényeg egybeolvadása, hanem a személy egysége miatt.

Mert amint az értelmes lélek és a test egy ember, úgy az Isten és ember is egy Krisztus; aki üdvösségünkért szenvedett, leszállt a pokolba, feltámadt a halálból, fölment a mennybe, az Atya jobbára ült, onnan jön el megítélni az élőket és a holtakat, eljövetelekor minden embernek saját testében fel kell támadnia és cselekedeteiről számot kell adnia; s akik jót cselekedtek, az örök életre jutnak, akik rosszat, az örök tűzre. Ez az egyetemes-keresztyén hit; amelyet mindenkinek hinnie kell tántoríthatatlan hittel.

(a hitvallás előszaváért és bővebb információkért látogass el a www.rekonstrukcio.com oldalra)